

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lausuntopalvelu

VN/24935/2021

LUONNOKSET VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI AMMATILISESTA KOULUTUKSESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISEKSI

Ensimmäinen asetusesitys koskee oppisopimuksen koulutuskorvauksen määräaikaisen korottamisen kriteerejä. Toisen asetusesityksen on tarkoitus määrittää tutkintovientitoimikunnan rooli ammatillisen koulutuksen tutkintoviennissä.

Lausunto koskien ehdotusta asetuksen 19 §:n muuttamisesta (oppisopimuksen korotettu koulutuskorvaus)

AMKE pitää oppisopimuksen koulutuskorvauksen korotuskokeilua hyvänä. Asetusteksti antaa riittävät soveltamismahdollisuudet, mutta samalla selkeän rajauksen kohderyhmästä. Alle 20-vuotiaiden oppisopimusten osuus kaikista oppisopimuksista on noin 10 prosenttia ja osuus kokonaismäärästä hieman yli kolmannes. Työssä olevat aikuiset hyödyntävät oppisopimusta kehittääkseen osaamistaan, joten on ymmärrettävää, että aikuisten osuus oppisopimuksista on suhteellisesti suurempi. Alle 20-vuotiaiden osalta oppisopimuksen hyödyntämisessä on vielä paljon käyttämätöntä potentiaalia. Kohderyhmässä hyödynnetään vielä varsin vähän lyhyitä oppisopimusjaksoja esimerkiksi kesätöiden yhteydessä tai opintojen loppuvaiheessa.

Vaikuttavinta oppisopimuksen käyttö on opiskelijan opintojen lopussa, koska hänelle on paremmat edellytykset jatkaa opintojaan työpaikalla. Vastaavasti työnantaja saa oppisopimusopiskelijan, jolla on paremmat valmiudet suoriutua työtehtävistä. Yhteistyön tuloksena opiskelijalla on mahdollisuus työllistyä ja työnantajan saada valmiiksi perehdytetty työntekijä samalla vähentäen rekrytointiriskiä.

Perustelumuistio kuitenkin painottaa pidempiaikaisia oppisopimusjaksoja: ”*Oppisopimuskoulutukseen siirtyisi uusia kokovuotisia opiskelijoita vuosittain noin 2 200 vuosina 2022–2024*”. AMKE toivoo, että kokeilun onnistumisen kannalta seurataan oppisopimuksen korotetun koulutuskorvauksen vaikuttavuutta määrällisen kasvun lisäksi työllistymisen näkökulmasta.

Kokeilun ongelmana on rahoituksen järjestäminen. Perustelumuistiossa ei selkeästi määritellä miten määrärahat kohdennetaan kokeiluun ja miten vaikutuksia seurataan. AMKEN saaman tiedon mukaan rahoitus on tarkoitus jakaa harkinnanvaraisina perusrahoituksen korotuksina hyödyntäen rekisteridataa ja uutta asetusta. Tämä on ongelmallista, koska yleiskatteellisen rahoituksen ei tulisi sisältää tämänkaltaista kohdennusta. Oikeampi keino olisi jakaa rahoitus valtionavustuksena, jolloin rahoituksen selkeä kohdentaminen olisi mahdollista. Tämän menettely heikkoutena on vastaavasti raskas hallinnointi.

Lausunto koskien ehdotusta uudesta 22 a §:stä (tutkintovientitoimikunta)

AMKE pitää hyvänä, että tutkintovientitoimikunnan rooli vakiinnutetaan säädöspohjaan. Toimikunnan jäsenten tulee edustaa monipuolisesti asiantuntijoita, joilla on riittävä perehtyneisyys koulutusvientiin ja tutkintojärjestelmään.

Nykyisen tutkintovientitoimikunnan toimikausi on määritetty vuoden 2022 loppuun asti. Asetuksen määrä tulla voimaan 1. tammikuuta 2022. Perustelumuiutiosta jää epäselväksi jatkaako nykyinen toimikunnan kokoonpano vai tehdäänkö valinta uudelleen.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Saku Lehtinen
asiantuntija

Lisätiedot

asiantuntija, Saku Lehtinen, 040 041 2057, saku.lehtinen@amke.fi